

Faix
Haas
Novák
Slavický
Špilák

Recitál **Rusko-Rusko**

14. května 2019, 19.00
Konvent Milosrdných bratří, Brno

PROGRAM

Ladislav Faix:

Slovenské zbojnícke piesne, výběr z cyklu 11'

Keď vyjdem na skalu

Fujarôčka moja

Oj, mamko, ženíl by sa!

A ja idem, lebo musím

Tri dni ma naháňali

Hej, zapískal Jánošík

V Hrochotskej doline

Hej, kamaráti moji!

Pavel Haas:

Sedm písní v lidovém tónu pro soprán a klavír (1940) 11'

Což je víc!

Dárek z lásky

Krotká holubička

Zrušení slibu

Přípověď

Slzy a vzdychání

Statečný jonák

Vítězslav Novák:

Erotikon, šest písní pro hlas a klavír (1912) 13'

Chvalozpěv (R. Dehmel)

Snění za soumraku (O. J. Bierbaum)

Já a ty (F. Hebbel)

Pojď v lesa chlad, Marie (K. Henckell)

Cestou z rána (M. Greif)

Slavnost lásky (O. E. Hartleben)

Klement Slavický:

Ej, srdenko moje pro ženský hlas a klavír (1954) 15'

Nad Strážniců jasno

Šohajku s modrýma očima

Těžko temu kameňovi

Pověz mi, má milá

Studená rosenka

Byla sem ešče malá

Peter Špilák:

Len jeden rok (2019, česká premiéra) 25'

V zasneženom parku

Pokračovanie jarné

Letná noc na vode

Padajúce listy

OBSAZENÍ

Ivana Rusko, soprán

Ján Rusko, tenor

Matej Arendárik, klavír

produkce: Lukáš Baumann, Magdalena Dostálová,
Eva Křížková, Lubor Pokluda, Lenka Zlámalová

text, redakce: Eva Křížková

grafika: Sylva Marková

foto: archiv Ivany Rusko, archiv Mateje Arendárika
dramaturg a umělecký vedoucí: Vladimír Maňas

Recitál Ivany Rusko jako již renomované evropské operní pěvkyně byl jedním z prvních komorních diversních projektů a zároveň návratem k diversním kořenům, protože Ivana Rusko (rozená Krejčířiková) byla jednou z prvních primadon v historii souboru. V roce 2014 vystoupila Ivana Rusko ve společném recitálu s barytonistou Alešem Janigou, po pěti letech se v Brně představuje znovu spolu se svým manželem Jánem Rusko a slovenským klavíristou Matejem Arendaríkem, a to v průřezovém česko-slovenském programu od Vítězslava Nováka po Petera Špiláka.

K PROGRAMU

Ladislav Faix (1908, Lučivná – 1967, Bratislava) byl slovenský skladatel, dramaturg, absolvent pražské hudební vědy a organizátor hudebního dění v Čechách i na Slovensku. Působil v Praze jako hlasatel Českého rozhlasu a filmový pracovník. Ve své tvorbě se zaměřoval především na filmovou nebo taneční hudbu. Byl výborným klavíristou zhudebnil ***Slovenské zbojnícke piesne*** na slova Zdenka Mikuly pro mužský hlas a klavír.

Ke konci 30. let se **Pavel Haas** (1899, Brno – 1944, Osvětim) vrátil po vzoru svého učitele Leoše Janáčka k moravské lidové písni jako inspiračnímu zdroji v písňovém cyklu ***Sedm písní v lidovém tónu*** pro vyšší hlas a klavír, op. 18. Jako předlohu zvolil ohlasovou poezii Františka Ladislava Čelakovského. Hudební „moravismy“ se projevují například modalitou nebo imitací slovácké

muziky v klavíru. Prostý lidový nápěv je ozvláštněn rytmicky a harmonicky vynalézavým doprovodem.

Erotikon, šest písní pro mužský hlas a klavír, op. 46 na slova německých básníků dedikoval **Vítězslav Novák** (1870, Kamenice nad Lipou – 1949, Skuteč) v roce 1912 své budoucí choti Marii Práškové slovy „Své nevěště“. Milostnou báseň *Snění za soumraku* (Traum durch die Dämmerung) Otta Julia Bierbauma zhudebnil v třídílném písňovém cyklu *Lieder mit Klavierbegleitung* v roce 1895 také Richard Strauss.

Studoval u Josefa Suka a Václava Talicha, jeho otec, Klement Slavický st., byl žákem u Leoše Janáčka. V období politické perzekuce po roce 1951 se **Klement Slavický** (1910, Tovačov u Přerova – 1999, Praha), tvůrce humanistického a umělecky závažného díla, navracel svojí hudbou k moravskému folklóru. Vzniklá díla jako *Moravské taneční fantazie*, *Rapsodické variace pro orchestr* nebo písňový cyklus na slova moravské lidové poezie **Ej, srdenko moje** se dočkala mezinárodního uznání.

Skladbu **Len jeden rok** pro soprán, tenor a klavír na předlohu básnické skladby Jána Smreka (1898–1982) *Básnik a žena* zkomponoval **Peter Špilák** (*1979, Banská Bystrica) pro Ivanu a Jána Rusko k příležitosti dnešního večera. České premiéře předcházelo provedení skladby na Slovensku 12. května 2019. *Básnik a žena* je příběhem dvou mladých lidí, jejichž setkání je více než epizodní láska, trvající jen jeden rok. Obohatí jejich životy o momenty

hledání krásy, tvořivé umělecké inspirace, smyslné erotiky, ale i o vyšší a hlubší cit nesobecké, obětavé lásky.

O INTERPRETECH

Česká sopranistka **Ivana Rusko** (rozená Krejčířiková) studovala zpěv na Konzervatoři v Brně u Ireny Sobolové-Hýlové a na VŠMU v Bratislavě u Hany Štolfové-Bandové a Magdalény Blahušiakové. Na operní scéně debutovala rolí Hraběnky (*Figarova svatba*) v košické opeře. Po dvou letech v Operním studiu v Curychu

byla angažována do ansámblu curyšské opery, kde se představila jako Musetta (*Bohéma*), Karolka (*Její pastorkyňa*), Irina (Peter Eötvös: *Tři sestry*), Fortuna a Giunone (Claudio Monteverdi: *Návrat Odysea do vlasti*), Virginia (Marius Felix Lange: *Strašidlo cantervillské*) a další. Nabídky na hostování zavedly mladou umělkyni do dalších operních domů – v Lyonu zpívala Laurettu a sestru Genovieffu v nové produkci Pucciniho *Triptychu* v režii Davida Pountneyho. V královské opeře v Kodani a v německé kolínské opeře ztvárnila Musettu. V českém prostředí se představila jako Bystrouška na Otáčivém hledišti v Českém Krumlově v nové inscenaci *Lišky Bystroušky* režijního dua SKUTR. Za svůj výkon obdržela Jihočeskou Thálii a byla zařazena do širší nominace na Ceny Thálie 2016.

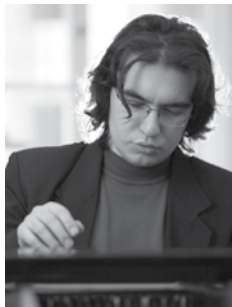
Od roku 2016 je Ivana Rusko sólistkou opery v Kolíně nad Rýnem, kde se představuje v hlavních rolích lyrického a mladodramatického oboru: Musetta (*Bohéma*), Liu (*Turandot*), Marzelline (*Fidelio*), Donna Elvíra (*Don Giovanni*), Female Chorus (*Zneuctění Lukrécie*), Rosalinde (*Netopýr*), Ellen Orford (*Peter Grimes*) a v sezóně 2019/2020 ji čeká debut v rolích Mimi (*Bohéma*) a Michaela (*Carmen*). Je také žádanou koncertní pěvkyní, pravidelně vystupuje v KKL Luzern, hostovala v Tonhalle Zürich, Casino Bern a Philharmonie Köln. Mezi její široký repertoár patří díla G. F. Händela, J. S. Bacha, F. Mendelssohna, C. Saint-Saënsa, A. Dvořáka, L. Janáčka a dalších. Spolupracovala s řadou významných osobností, jako jsou dirigenti Teodor Currentzis, Fabio Luisi, Marco Armiliato, Nello Santi, Ingo Metzmacher, Patrick Lange, Eivind Gullberg Jensen, Lothar Koenigs, Michael Boder a režiséři Barrie Kosky, David Pountney, Michael Hampe, Sebastian Baumgarten, Dmitri Tcherniakov, Willy Decker a Peter Stein a další.

Ján Rusko absolvoval obor hudební pedagogika a estetika na Univerzitě Mateja Bela v Banské Bystrici. Poté studoval zpěv na Umělecké akademii v Bratislavě u Magdalény Blahušiakové a navštěvoval mistrovské

kurzy, mezi jinými též u Petera Dvorského. V letech 2011 až 2013 vystupoval jako člen Mezinárodního operního studia v Curychu, kde v operním domě zpíval v rolích Nearca (*Poliuto*), Jariškina a Prvního syna (*Nos*), Trina (*Děvče za Západu*), Fluta (*Sen noci svatojánské*), Monostata (*Kouzelná flétna pro děti*), Gérarda (*Hrabě Ory*) a Andersona (*Ostrov pokladů*).

Od roku 2008 do 2011 působil v angažmá na Slovensku ve Státním divadle v Košicích a ve Státní opeře v Banské Bystrici, kde vytvořil lyrické, komické a charakterové role pro tenor: Gonzalve (*Španělská hodinka*), Lenskij a Triquet (*Evžen Oněgin*), Vašek (*Prodaná nevěsta*), Abbé z Chazeuil (*Adriana Lecouvreur*), Arthur a Norman (*Lucia di Lammermoor*), Goro (*Madama Butterfly*), Remendado (*Carmen*), Spoletta (*Tosca*), Gaston (*La Traviata*), Monostatos (*Kouzelná flétna*), Don Curzio (*Figarova svatba*) a Bastien (*Bastien a Bastienka*), Alibaba (*Indigo a čtyřicet loupežníků*) a Bondy (*Vévodkyně z Chicaga*). V sezóně 2013/14 debutoval v Divadle Biel v roli Alfréda v operetě *Netopýr*. V současné době působí jako svobodný umělec. K základu jeho repertoáru patří především role charakterního tenorového oboru, ale i množství písňové, koncertní a duchovní tvorby.

Matej Arendárik studoval klavír na konzervatoři v Žilině a poté na pražské Akademii múzických umění u Mariána Lapšanského. Během studií byl členem Klavírního tria AMU. Sólisticky debutoval s orchestrem Slovenské filharmonie v roce 1998. Následně vystoupil v předních koncertních sálech (Concertgebouw Amsterdam, Stadthalle Bayreuth, Forbidden City Concert Hall Peking, Southbank Centre London, Palacio de Congresos Zaragoza, Rudolfinum a Smetanova síň Praha, Besední dům Brno a řada dalších) a na významných hudebních festivalech (Beethovenfest Saint-Étienne, Pražské Jaro, New Masters on Tour Holandsko, World of Jewish Music London, Stredoeurópsky festival koncertného umenia Žilina, Afyon Classical Music Festival Turecko, Svatováclavský hudební festival, Bratislavské hudobné slávnosti atd.).

Jako komorní hráč spolupracoval s Talichovým kvartetem a Suchoňovým kvintetem. Vytvořil nahrávky pro Slovenský a Český rozhlas a spolupracoval i se Slovenskou a Českou televizí. Absolvoval mistrovské kurzy pod vedením osobností jako Mikhail Voskresensky, Robert Roux, Piotr Paleczny, Eugen Indjic, Marián Lapšanský, Diane Andersen, Boris Berman, Peter Eicher, Eugene Pridonoff a jiní. V současnosti pravidelně účinkuje na samostatných

koncertních vystoupeních, ale i jako komorní hráč. Na Konzervatoři J. L. Bellu v Banské Bystrici působí jako korepetitor.

Ensemble Opera Diversa je nezávislý soubor profesionálních hudebníků a zpěváků, kteří se soustředí na objevné hudební a divadelní programy. Vedle klasické tvorby je jádrem činnosti původní komorní hudba a opery z dílny Ondřeje Kyase a Pavla Drábka. Od počátků (1999) se ze souboru vyvinula hudební společnost, která uskutečňuje kolem dvaceti vystoupení a představení ročně. Na svém kontě má sedm celovečerních oper, dvě desítky autorských minioper, desítku původních orchestrálních skladeb a velké množství klasického repertoáru.

NEJBLIŽŠÍ KONCERTY A PŘEDSTAVENÍ
ENSEMBLE OPERA DIVERSA

7. června 2019, 19.00

Káznice na Cejlu, Brno

Kyas | Drábek: *Labské horrorroperry*

obnovená premiéra minioperního cyklu

Smějící se hlava – Labe – Mluvící dobytek

hrají Hana Kuželová, Veronika Chlebková, Jakub Tuček,
Vladimír Jindra, Zdeněk Nečas, Pavel Slivka, Jiří Žouželka
režie Kateřina Reichová

9. června 2019, 19.00

divadelní sál Reduty, Brno

Leoš Janáček: *Šárka*

verze z roku 1887 v orchestraci Ondřeje Kyase

hrají Iveta Jiříková, Dušan Růžička, Roman Hoza, Pavel
Valenta

režie Kristiana Belcredi, diriguje Gabriela Tardonová

19. června 2019, 19.00

Kaple v Káznici na Cejlu, Brno

Před létem

Leoš Janáček: *Suita*

Osvaldo Golijov: *Three songs pro soprán a smyčce*

Béla Bartók: *Divertimento*

soprán Jana Vondrů

diriguje Gabriela Tardonová

MINISTERSTVO
KULTURY

Koncert se uskutečňuje za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR a statutárního města Brna.

Podpořte nás, číslo účtu 205149060/0300. Děkujeme!

www.operadiversa.cz